

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNSKO-SANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U BIHAĆU
Broj, 01 0 K 006790 12 K
Bihać, 19.10.2012.godine

Rješenjem Vrhovnog suda F BiH broj
01 0 K 006790 12 Kž od 12.02.2014.
godine presuda ukinuta i predmet vraćen
prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Kantonalni sud u Bihaću u vijeću sastavljenom od sudija Kapić Reufa kao predsjednika vijeća, te sudija ovog suda Pušac Vojislava i Delić Deliste kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Rahmanović Senide, postupajući u krivičnom predmetu protiv optuženog Lavrnić Ratka sina M. iz R., zbog krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. tačka a) a u vezi sa članom 180. stav 1. KZ BH, kojeg brani branilac po službenoj dužnosti Adamović Cvijetin advokat iz Bijeljine, postupajući po optužnici Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj T20 0 KTRZ 0001980 11 od 28.12.2011.godine, nakon glavnog, usmenog i javnog pretresa održanog 19.10.2012.godine u prisutnosti kantonalnog tužioca USK Bihać Mesić Jasmina, optuženog i njegovog branioca jednoglasno je donio te dana 23.10.2012.godine javno objavio slijedeću

P R E S U D U

Optuženi **LAVRNIĆ RATKO** sin M. i majke S. djevojački K., rođen 15.08.1966.godine u selu J. opština K., po nacionalnosti, državljanin, završio šest razreda OŠ, pismen, oženjen, otac jednog malodobnog djeteta, zaposlen u Komunalnom preduzeću R. sa mjesečnom plaćom od 400,00 KM, slabog imovnog stanja, nastanjen u mjestu R....., opština R., JMB, ne osuđivan.

Primjenom odredbe iz član 299. tačka c) Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH)

OSLOBADA SE OD OPTUŽBE

Da je:

Tokom 1993.godine za vrijeme rata u BiH kao pripadnik VRS, 17. K.ke LPBR – V.P.7286 K., postupao suprotno pravilima međunarodnog humanitarnog prava, kršeći odredbe člana 3. stav 1. tačka a) IV. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata od 12.08.1949.godine, tako što je:

Dana 10.02.1993.godine između 19,00 i 19,30 časova u zaseoku R., opština K. naoružan automatskom puškom kalibra 7,62 mm, fabrički broj 308038, došao pred kuću Ć. E., gdje se te večeri okupilo više civila bošnjačke nacionalnosti, među kojima sestre R. H. i F., Ć. E. i njegova supruga S., A. R., Ć. N. i S. I., nakon čega je sa pristupnog makadamskog puta sa udaljenosti od nekoliko metara, u namjeri da ih liši života iz automatske puške rafalno ispalio više metaka u pravcu R. F. koja se u tom trenutku zatekla ispred kuće, a zatim i prema prozoru prostorije u kojoj su sjedili prethodno navedena lica, pa je znima ispaljenih metaka lišio života R. F. (rođena 1937) nanoseći joj povredu u predjelu grudne duplje uvidu prostrelne rane sa lomom V, VII, VIII i IX, rebra, zatim R. H. (rođena 1943) nanijevši joj povredu lijeve grudne duplje sa prostrelnom ranom i višestrukim prelomom nadkoljenice i A. R. (rođena 1913) sa povredom glave, ličnih kostiju i grudne duplje, a teško ranio Ć. E., pa kada je nakon desetak minuta S. I. izašla ispred ulaznih vrata tražeći snahu S., koja je prethodno napustila kuću, kako bi zatražila pomoć od komšije T. M., stojeći i dalje na putu, u pravcu I. koja mu se misleći od njega da je S. približavala i obratila riječima „Selvo, Selvo“, izgovarajući joj riječi „Marš tamo“ u namjeri da je liši života ispalio više metaka, a da je pri tome nije pogodio, jer se I. bacanjem na zemlju uspjela spasiti i ostati nepovrijeđena.

Dakle za vrijeme rata u BiH kršeći pravila međunarodnog humanitarnog prava i to odredbe člana 3. stav 1. tačka a) Ženevske konvencije o zaštiti civilnih lica za vrijeme rata od 12.augusta 1949.godine izvršio ubistva i pokušaj ubistva.

Čime bi izvršio krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. preuzetog KZ SFRJ.

Na osnovu odredbe iz člana 203. ZKP FBiH optuženi se oslobađa plaćanja troškova ovog krivičnog postupka i paušala te isti padaju na teret budžetskih sredstava ovog suda.

Na osnovu člana 212. stav 4. ZKP FBiH porodica poginulih R. H., R. F., A. R. i Ć. E. se sa imovinsko pravnim zahtjevom upućuju na građansku parnicu.

O b r a z l o ž e n j e

Tužilaštvo Bosne i Hercegovine posebni odjel za ratne zločine optužnicom broj T20 0 KTRZ 0001980 11 od 28.12.2011.godine optužilo je Lavrnić Ratka sina M. da je u vremenu i na način činjenično opisano u dispozitivu optužnice počinio krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 17.3 stav 1. tačka a) a u vezi sa članom 180. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine.

Optužnica je dostavljena Sudu Bosne i Hercegovine na potvrđivanje te je sudija za prethodno saslušanje Suda Bosne i Hercegovine odbio potvrditi optužnicu a nakon što je na rješenje kojim se optužnica odbija Tužilaštvo BH izjavilo žalbu vanraspravno vijeće Suda Bosne i Hercegovine svojim rješenjem broj S1 1 K 008388 12 Kv od 13.01.2012.godine žalbu je uvažilo, rješenje sudije za prethodno saslušanje preinačilo te optužnicu broj T20 0 KTRZ 001980 11 od 28.12.2011.godine potvrdilo.

Sud Bosne i Hercegovine pod brojem S1 1 K 008388 KRO od 16.05.2012.godine dostavio je Kantonalnom sudu u Bihaću komplet spis s potvrđenom optužnicom na dalje postupanje.

Dana, 31.05.2012.godine na zapisnik kod ovog suda kod sudije za prethodno saslušanje optuženi se izjasnio da nije kriv povodom jedine tačke optužnice kojom mu se stavlja na teret izvršenje krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva.

Tužilaštvo Bosne i Hercegovine činjenično je opisalo u optužnici radnje koje se optuženom stavljaju na teret s tim daje iste radnje pravno kvalifikovalo kao krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. tačka a) a u vezi sa članom 180. stav 1. KZ BH , s tim da je ovaj sud činjenično opisane radnje optuženog pravno kvalifikovao kao radnje izvršenja krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. s tav 1. preuzetog KZ SFRJ a to iz razloga što je u vrijeme izvršenja ovog krivičnog djela koje se optuženom stavlja na teret na snazi bio preuzeti KZ bivše SFRJ koji krivično djelo ratni zločin prema civilnom stanovništvu inkriminira odredbom iz člana 142. Zakona a kojim je za počinjenje navedenog krivičnog djela predviđena kazna zatvora od najmanje pet godina ili smrtna kazna. Kako je u Aneksu I Ustava Bosne i Hercegovine predviđeno da će se uz ostale dodatne sporazume o ljudskim pravima primjenjivati i Međunarodni ugovor o građanskim i političkim pravima iz 1966.godine te kada se uzme u obzir član 2. Evropske konvencije i član 1. i 2. Protokola broj 6. uz Konvenciju iz kojih se vidi da je isključena mogućnost izricanja smrtno kazne ili njenog izvršenja u vrijeme mira iz toga proizilazi da domaći sudovi nakon potpisivanja Dejtonskog sporazuma za mir u BH ne mogu izricati smrtnu kaznu to je evidentno da se optuženom primjenom navedenog zakona maksimalno može izreći kazna zatvora do 15 godina pa je navedeni zakon koji je važio u inkriminirano vrijeme po optuženog povoljniji stoga se pravna ocjena navedenih radnji izvršenja po stajalištu ovog suda ima odrediti po članu 142. preuzetog KZ SFRJ te u konkretnom slučaju primjena bilo kojeg drugog zakona umjesto preuzetog KZ SFRJ koji je bio na snazi u vrijeme relevantno za ovaj krivični predmet predstavljalo bi kršenje načela zakonitosti.

U toku dokaznog postupka na prijedlog tužilaštva izvedeni su slijedeći dokazi: saslušani su svjedoci M. Z. iz P., V. D. iz B. L., T. N. iz R., G. G. iz B. L., D. Ž. iz B. L., S. I. iz K., Č. S. iz K., T. N. iz K., T. R. iz B. L., T. R.1 iz B. L., B. J. iz K., D. S. iz K. i M. H. iz S. M. te saslušani su vještaci Mešić-Pašalić Semira specijalista sudske medicine iz Bihaća, Popović Željko vještak balističar diplomirani inženjer iz Banja Luke i Marić Milko vještak balističke struke diplomirani inženjer iz Banja Luke.

Na prijedlog tužilaštva izvedeni su slijedeći materijalni dokazi: uložena je službena zabilješka Sektora kriminalističke policije MUP USK broj 05-1/04-5-2203/11 od 21.12.2011.godine, zatim zapisnik o uviđaju Osnovnog suda u K.u broj Kri – 18/93 od 11.02.1993.godine, fotodokumentacija SJB K. od 10.06.1993.godine, zahtjev SJB K. za vještačenje automatske puške broj 308038 i spornih čahura broj 11-8/02-233-26/93 od 26.10.1993.godine, nalaz vještačenja vatrenog oružja i čahura MUP RS broj 02/3-233-1003 od 07.11.1993.godine, fotodokumentacija vještačenja vatrenog oružja i čahura Odjeljenja krim.tehnike B. L. broj 02/3-233-1003 od 07.11.1993.godine, ovjerena kopija izvoda iz izvještaja pozornika za dan 10.02. i 11.02.1993.godine, ovjerena kopija izvoda iz knjige izvršenih vještačenja, ovjeren izvod iz knjige dnevnih događaja za mjesec februar i oktobar 1993.godine, zapisnik o ekshumaciji i uviđaju Kantonalnog suda u Bihaću broj Kri- 30/97 od 09.05.1997.godine, fotodokumentacija ekshumacije osam tijela u groblju R. općina K. broj 44/97, crtež lica mjesta ekshumacije osam tijela u groblju R. MUP USK broj 44/97, obdukcioni zapisnik tijela R. F., R. H., A. R., sve od 02.06.1997.godine, zapisnik o izvršenoj identifikaciji i obdukciji broj Kri-30/97 od 14.05.1997.godine, matični i jedinični karton Lavrnić Ratka, naredba Komande glavnog štaba VRS strogo pov. broj 30/18-25 od 03.07.1992.godine, Odluka Predsjedništva RBH o proglašenju neposredne ratne opasnosti i Odluka Predsjedništva RBH o proglašenju ratnog stanja i Odluka Predsjedništva RBH o ukidanju ratnog stanja te izvod iz kazne evidencije za optuženog, te izvod iz matičnih knjiga umrlih za R. F., R. H. i A. R..

Na prijedlog odbrane optuženi je dao iskaz u svojstvu svjedoka gdje je podvrgnut direktnom i unakrsnom ispitivanju a također na prijedlog odbrane saslušani su svjedoci L. M. iz R., J. M. iz B. L., K. T. iz R., zatim je izvršen uvid i uložena u spis kao materijalni dokaz rješenje općine R. Odjeljenja opće uprave broj 03-560-122-1/07 od 31.12.2007.godine kojim je utvrđen status Lavrnić Ratka i njegov boravak na ratištu, mišljenje općine R. broj 279/2007. od 12.06.2007.godine na osnovu kojeg mišljenja je potvrđeno daje Lavrnić Ratko bio u zoni ratnih dejstava ukupno pet mjeseci, uvjerenje općine R. broj 03-83-1-229/10 od 27.10.2010.godine kojim se potvrđuje da je Lavrnić Ratko bio na ratištu od 24.12.1992.godine do 28.02.1993.godine, te medicinska dokumentacija za svjedoka T. N..

Cijeneći navode optužbe te cijeneći iskaz optuženog dat u svojstvu svjedoka na glavnom pretresu kao i sve provedene dokaze kako pojedinačno tako i u njihovoj međusobnoj povezanosti vijeće je odlučilo kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Sud prihvata pravnu kvalifikaciju da se optuženi tereti za počinjenje krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. preuzetog KZ SFRJ za počinjena ubojstva koje je propisano kao jedna o alternativno navedenih radnji izvršenja krivičnog djela i to kršenja lana 3. stav 1. tačka a) Ženevske konvencije koje se kršenje vrši činjenjem ubojstva kao jednog od načina kršenja u navedenoj tački. U samoj dispoziciji krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. KZ SFRJ naznačeno je : „Ko kršeći pravila Međunarodnog prava za vrijeme rata , oružanog sukoba ili okupacije naredi da se prema civilnom stanovništvu vrše ubistva, mučenja, nečovječna postupanja, biološki eksperimenti, nanošenje velikih patnji ili povreda tjelesnog integriteta ili zdravlja, ili ko izvrši neko od navedenih djela.

U konkretnom slučaju potrebno je odrediti se prema kršenju pravila međunarodnog prava za vrijeme rata, oružanog sukoba ili okupacije, te je potrebno odrediti se prema činjenju optuženog bilo u pogledu naredbi da se prema civilnom stanovništvu vrše ubistva, mučenja, nečovječno postupanje ili slično ili činjenju neposredno izvršenja nekog od navedenih djela.

Optužnica tereti optuženog Lavrić Ratka za ratni zločin prema civilnom stanovništvu iz člana 173. stav 1. tačka a) a u vezi sa članom 180. stav 1. KZ FBiH odnosno iz člana 142. preuzetog KZ SFRJ kako sud pravno kvalifikuje navedeno postupanje, i to tako da je u inkriminiranom periodu postupi suprotno članu 3. stav 1. tačka a) Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba za vrijeme rata od 12. augusta 1949. godine a koji član glasi:

U slučaju oružanog sukoba koji nema karakter međunarodnog sukoba i koji izbije na teritoriji jedne od Visokih strana ugovornica svaka strana u sukobu biće dužna da primjenjuje bar slijedeće odredbe:

1. Prema osobama koje ne sudjeluju neposredno u neprijateljstvima, podrazumijevajući tu i pripadnike oružanih snaga koji su položili oružje i osobe onesposobljene za borbu usljed bolesti, rane, lišenja slobode ili zbog bilo kojeg drugog uzrok, postupiće se u svakoj prilici čovječno, bez ikakve nepovoljne diskriminacije zasnovane na rasi, boji kože, vjeri ili uvjerenju, spolu, rođenju ili imovnom stanju ili bilo kojem drugom mjerilu. U tom cilju zabranjeni su i u buduće se zabranjuju, u svako doba i na svakom mjestu prema gore navedenim osobama između ostalih i sljedeći postupci:
 - a) povrede koje se nanose životu i tjelesnom integritetu naročito sve vrste ubojstava, odredba člana 3. je zajednički član 3. Ženevske konvencije iz 1949. godine i načelna odredba koja predviđa primjenjivost Konvencije tokom trajanja neprijateljstva i karakter tih neprijateljstava uz određivanje svojstva zaštićenih osoba navodi minimum zabranjenih postupaka koji su se potpisnici Konvencije bar moraju pridržavati i obavezujuća je za sve strane u sukobu bilo unutarnjem ili međunarodnom a bila je važeća za vrijeme rata i na mjestu događaja za koje se optuženi tereti.

Kod tumačenja navedene odredbe jasno je da nije neophodno da počinitelj zna za ili da namjerava da krši međunarodne norme, već je dovoljno da je samo počinjenje suprotno pravilima međunarodnog prava

Nije sporno da je u periodu prije vremena koje je označeno u optužnici kao vrijeme izvršenja krivičnog djela postojao i trajao sukob između vojnih snaga Armije RBH i Vojske Republike Srpske na području općine K.. Navedenu činjenicu sud je utvrdio iz iskaza saslušanih svjedoka optužbe i materijalnih dokaza od strane optužbe i odbrane koji su se o toj činjenici izjašnjavali te temeljem materijalnih dokaza kao što su Odluka o proglašenju neposredne ratne opasnosti Predsjedništva RBH od

08.04.1992.godine („Sl.list RBH“ broj 1/92) koja je stupila na snagu odmah, te Odluke o proglašenju ratnog stanja Predsjedništva RBH od 20.07.1992.godine („Sl.list RBH“ broj 7/92), s tim da je područje naselja R. općina K. označene u optužnici bilo pod kontrolom snaga Vojske Republike Srpske. Navedenu činjenicu je nespornom učinila i odbrana optuženog.

Da bi se utvrdilo postojanje kršenja pravila međunarodnog prava potrebno je utvrditi protiv koga je počinjenje usmjereno odnosno jeli djelo bilo usmjereno prema osobama koje spadaju u posebne kategorije osoba koje su zaštićene članom 3. stav 1. Ženevske konvencije.

Prema definiciji pojma zaštićene kategorije koja je sadržana u članu 3. stav 1. Ženevske konvencije naznačeno je prema osobama koje ne sudjeluju neposredno u neprijateljstvima tačnije prema civilima a također podrazumijevajući tu i pripadnike oružanih snaga koji su položili oružje.

Iz iskaz svih saslušanih svjedoka, iz iskaza optuženog kao svjedoka nesporno je utvrđeno da su oštećeni R. F., R. H., A. R. i Ć. E. kritičnog dana bili kod svojih kuća odnosno u kući Ć. E. i to u civilnim odjelima, bez oružja, bez upotrebe bilo kakvog oruđa, bez pružanja bilo kakvog otpora, te u konkretnom slučaju ovaj sud zaključuje da su oštećeni R. H., R. F., A. R. a i Ć. E. u kritično vrijeme bili civili.

Svjedok T. R. potvrđuje u svom iskazu da je ona živjela u mjestu R. općina K. te da je poznavala Ć. E. koji je bio njen komšija sa kojim je bila u dobrim odnosima i tokom rata te potvrđuje da je do njene kuće došla Ć. S. žena E. koja i to negdje u noćnim satima te joj je rekla da je neko pucao na njihovu kuću i da možda ima mrtvih te je tada njena snaha R. pozvala policiju koja je vrlo brzo došla te je ona od svoje kuće vidjela da policija čuva kuću Ć. E. te je policija dolazila i kod njene kuće kako bi se ugrijali i popili kafu te je tu veče saznala da u kući Ć. E. nakon što je neko pucao na navedenu kuću ima mrtvih osoba, saznala je da je Ć. E. ranjen, da su neke žene koje su dolazile na spavanje u kuću Ć. E. ubijene a tu veče je slušala kad je policija između sebe razgovarala da su prilikom dolaska na lice mjesta po pozivu njene snahe R. primijetili da blizu kuće T. M. jedna muška osoba preskače zid ali da policija nije utvrdila o kojoj muškoj osobi se radi.

Svjedok T. R.1 potvrđuje da je do kuće u kojoj je ona živjela skupa sa svojom svekrvom T. R. u večernjim satima došla njihova komšinica Ć. S. sa kojom su oni bili u dobrim odnosima i tokom rata te da im je saopštila da je neko pucao na njihovu kuću te da ima i povrijeđenih te da je ona odmah zvala policiju koja je nakon izvjesnog vremena došla te da su saznali da u kući ima povrijeđenih, da je saznala daje Ć. E. ranjen, te je njen muž čak njega vozio u bolnicu, saznala je da su neke žene koje su tu dolazile na spavanje povrijeđene odnosno da su ubijene a svjedokinja je potvrdila da je kritične večeri čula pucnjavu međutim da ne zna koje pucao, potvrđuje da je čula pucnjavu u dva navrata.

Svjedok Ć. S. potvrđuje da je kritične večeri bila u svojoj kući te da su u njenu kuću često dolazile komšije i rodbina njenog supruga Ć. E. te da su kritične noći bile tri

žene te je bio i Č. N. a te žene su bile F., H. i R. te da je kritične večeri ona spavala kada je začula pucnjavu a potom je osjetila miris baruta te je onako u mraku zaključila da je neko ubijen a njen muž je bio ranjen, te je ona odmah otrčala do kuće T. R. kako bi tražila pomoć te je R. snaha R.1 pozvala policiju koja je nakon izvjesnog vremena došla. Svjedok potvrđuje da je njena kuća odnosno prozor od njene kuće bio udaljen svega 3-4 metra od puta. Svjedok potvrđuje da ona nije vidjela osobu koja je pucala te u momentu kada je pucano da je ona spavala te da je ležala na podu a nakon što je pucano da su preko nje pali njen suprug i druge osobe koje su sjedile na trosjedu u momentu pucanja te je ona nakon što se izvukla ispod njih da je otrčala do kuće T. R. kako bi tražila pomoć.

Svjedok S. I. potvrđuje da je ona živjela u mjestu R. općina K. a ističe da tokom rata kada je bila kriza da bi one išle kod Č. E. na spavanje jer tamo im je bilo nešto sigurnije te da su kritične večeri u kući Č. E. bili ona , zatim njena svekrva S., zatim H. i F. a da je Č. E. njen brat i tu je bila još i R. da u jednom momentu dok su sjedili u kući da se začula pucnjava te je osjetila miris baruta potom se lampa ugasila čula je da njen brat E. pomaže i traži pomoć a potom je vidjela da je njena snaha S. otišla do kuće T. R. kako bi potražila pomoć te je ona u jednom momentu izišla iz kuće te primjetila jednu osobu misleći da je njena snaha S. istoj osobi se obratila a tada je čula muški glas koji joj je rekao marš tamo a potom u pravcu nje zapucala te kako je ona stajala pored nekog starog ormara uspjela se skloniti za isti te tom prilikom nije pogođena. Svjedok potvrđuje da se radi o staroj kući tzv.šeperuši te da je kuća bila udaljena od puta nekih 3-4 metra.

Svjedok B. J. potvrđuje da je on u kritično vrijeme živio u mjestu H. općina K. koje mjesto je udaljeno nekih 500 metara od mjesta R. te da je u općini K. živio do kraja rata te da se sjeća da je negdje u februaru mjesecu 1993.godine čuo da su u R. ubijene tri žene dok je jedan muškarac ranjen a to je čuo od svojih komšija te da je kod njega došao čovjek iz R. po imenu E. koji mu je rekao da su u R. ubijene tri žene te njega pozvao da mu pomogne da izvrši se ukopavanje navedenih žena te je on sutra dan došao do kuće gdje su te žene ubijene te je kroz otvorena vrata vidio mrtva tijela te nakon što je došao čovjek iz komunalnog preduzeća oni su mrtva tijela stavili na kamion te su mrtva tijela ukopali na mjesno mezarje u selu R. i to tako što su dvije sestre F. i H. ukopali jednu pored druge a R.1 ukopali nešto više od njih te dok su oni vršili ukopavanje imali su obezbjeđenje od policije, tu je odmah pored mezarja stajao G. V. policajac koji je za vrijeme dok su oni to obavljali obezbjeđivao odnosno čuvao te svjedok ističe da je po povratku kući navratio do A. M. na kafu te su tu malo pričali a tom prilikom da mu je A. M. govorio da je on čuo da bi ubica navedenih žena mogao biti Lavrnić Ratko ali mu nije detaljno govorio od koga je čuo i na koji način je to zaključio nakon samo dan od ubistva istih.

Svjedok V. D. u svom iskazu datom na glavnom pretresu 20.09.2012.godine potvrđuje da je on u kritično vrijeme radio kao policajac u Policijskoj stanici K. te da je zaprimio dojavu i to od strane dežurnog u Policijskoj stanici da je u mjestu R. došlo do pucnjave te on potvrđuje da je on skupa sa još jednim kolegom došao u mjesto R. i to kod kuće T. koje su bile komšije od Č. gdje je došlo do pucnjave i tu je razgovarao sa nekim ljudima gdje mu je rečeno da je u kući Č. E. došlo do povređivanja nekih ljudi te se on uvjerio da u kući Č. E. ima mrtvih odnosno stradalih ljudi o čemu je on obavijestio svoje

pretpostavljene te kasnije je izašla na lice mjesta uviđajna ekipa koja je utvrdila faktičko stanje na licu mjesta s tim što svjedok potvrđuje da je on prilikom dolaska na lice mjesta koliko se sjeća da su se vozili automobilom „Zastava 101“ da su primijetili jednu mušku osobu koja je stajala na jednom zidiću pored makadamskog puta bila udaljena nekih 30-tak metara od njih a zatim da je ta muška osoba skočila sa navedenog zidića i otišla u neku provaliju tačnije u neku šumu šikaru. Svjedok ističe da koliko je on mogao primjetiti da je ta muška osoba imala na sebi uniformu a nije primijetio da li je ista kod sebe imala bilo kakvog oružja.

Svjedok T. N. potvrđuje u svom iskazu datom na glavnom pretresu 20.09.2012.godine da je on u kritično vrijeme bio uposlenik pri Policijskoj stanici K. i to na poslovima kriminalističkog inspektora te potvrđuje da je odstrane dežurnog policajca obaviješten o kritičnom događaju s tim da zbog vremenskih uvjeta odnosno zbog tehničkih nemogućnosti da se uviđajna radnja obavi odmah usljed nedostatka struje i slično da je u jutarnjim satima obavljena uviđajna radnja s istražnim sudijom kriminalističkim tehničarom G. G. te je on prisustvovao uviđajnoj radnji kao kriminalistički inspektor te je na licu mjesta obavio određene razgovore radi prikupljanja informacija o eventualnom počiniocu krivičnog djela na licu mjesta se uvjerio da je došlo do ubistva više osoba i ranjavanja jedne osobe, uvjerio se da se radi o ženskim osobama i isključivo su bili civili. Svjedok nadalje u svom iskazu ističe da on toga dana nije došao do bilo kakvih saznanja o počiniocu krivičnog djela te kasnije da je operativno radio na navedenom krivično pravnom slučaju te nadalje on kao kriminalistički inspektor kroz svom operativni rad nije prikupio dovoljno osnovane sumnje kako bi podnio krivičnu prijavu protiv optuženog Lavrnić Ratka.

S posebnom pozornošću sud je cijenio iskaz svjedoka G. G. dat na glavnom pretresu od 20.09.2012.godine posebno u dijelu u kojem isti navodi daje on dugogodišnji radnik u policiji i to na poslovima kriminalističkog tehničara te da je u navedeno vrijeme također radio kao kriminalistički tehničar pri Stanici policije u K. te da se dobro sjeća kritičnog događaja iz razloga što bio dio uviđajne ekipe koja je obavila uviđajnu radnju te je on kao kriminalistički tehničar na licu mjesta evidentirao sve tragove i sporne predmete koji su pronađeni , u svom iskazu je prezentirao da mu je poznato da su tri osobe lišene života i to tri ženske osobe te da je na licu mjesta pronašao određene tagove odnosno da je pronašao čahure od ispaljenih metaka, navedene čahure da je evidentirao kroz skicu lica mjesta a zatim iste da je uredno pohranio u prostorijama policije gdje se inače čuvaju dokazi koji su pronađeni na licu mjesta. Svjedok potvrđuje da nakon što je dobio automatsku pušku da je on lično napisao da se radi o puški koja je oduzeta od Lavrnić Ratka a zatim da je navedenu pušku pronađene čahure na licu mjesta u mjestu R. prilikom obavljanja uviđajne radnje kojom prilikom su smrtno stradale tri žene skupa sa drugim pronađenim čahurama povodom obavljenih uviđajnih radnji uz pismeni zahtjev službeno dostavio nadležnom Centru za vještačenje s tim da u konkretnom slučaju svjedok ističe da se ne može sjetiti od koga je dobio saznanja da je puška oduzeta od Lavrnić Ratka usmena niti da su postojali bilo kakvi pismeni tragovi u vidu potvrde o oduzimanju ili slično temeljem koje je on u operativnu knjigu upisao da se dostavlja automatska puška oduzeta od Lavrnić Ratka i sporne čahure a svjedok potvrđuje da pismeni trag u pogledu pronađenih čahura postoji da je on lično sačinio skicu lica mjesta da je on lično našao navedene čahure na licu mjesta da je iste čahure on lično pohranio u

prostorije gdje se drže predmeti koji su pronađeni na licu mjesta te da je on lično iste čahure i navedenu pušku propisno upakovao i službeno dostavio Centru za vještačenje uz popratni zahtjev koji je on lično sačinio. Svjedok je kod suda ostavio dojam karakterne osobe koja prezentira upravo one činjenice i okolnosti koje su njemu neposredno poznate te je svjedok na sva postavljena pitanja odgovarao na način da je iznosio konkretne odgovore unatoč protoku vremena, unatoč lošijem zdravstvenom stanju te isti svjedok je kod suda odnosno kod svih prisutnih tokom suđenja ostavio dojam karakterne i poštene osobe.

Svjedok D. Ž. u svom iskazu datom na glavnom pretresu od 20.09.2012.godine potvrđuje da je u kritično vrijeme on bio uposlenik policije u K. i to na poslovima šefa kriminalističke službe te potvrđuje da je u to vrijeme T. N. radio kao krim.inspektor a G. G. kao krim.tehničar te potvrđuje da je on kao šef krim.sluzbe bio upoznat sa navedenim slučajem te da je sa istim predmetom u pogledu ubistva civila u mjestu R. bio zadužen krim.inspektor T. N. te svjedok potvrđuje da je njegova služba zaprimila nalaz u pogledu vještačenja spornih čahura i puške i to zaprimila nalaz od strane Centra za vještačenje pri MUP-u iz Banja Luke, te svjedok potvrđuje da služba na čijem on čelu bio tj.krim.sluzba nikad nije oduzela bilo kakav predmet da nije dala potvrdu o oduzimanju predmeta i to evidentirala kroz svoju evidenciju a vezano za konkretni slučaj na koji način i koje oduzeo pušku od Lavrnić Ratka i kako je to evidentirano u protokolu krim.tehničar svjedok se nije mogao izjasniti s tim da pojašnjava da je u to vrijeme u sastavu policije bio i rezervni sastav policije koji nije bio dovoljno obučen u pogledu načina oduzimanja predmeta ili slično.

Svjedok M. Z. u svom iskazu datom na glavnom pretresu od 21.09.2012.godine potvrđuje da je on u kritično vrijeme bio zaposlen kao policajac u stanici milicije K., da se sjeća da je u to vrijeme bio dežurni policajac te sjeća se da je njemu kao dežurnom policajcu telefonom prijavljen događaj u mjestu R. a da je on potom obavijestio policajce pozornike koji su otišli na lice mjesta te su mu isti potom javili da je došlo do ubistva odnosno do pucanja u kuću Ć. E. i da su tom prilikom ubijene A. R.a, R. H. i R. F. a da je ranjen Ć. E. te je on o svemu sačinio zabilješku u knjizi dežurstva , tom prilikom nije niko spominjao Lavrnić Ratka niti je on u knjizi dežurstva zavodio ime Lavrnić Ratka.

Vještak Mešić-Pašalić Samira vještak za sudsku medicinu i patologiju je potvrdila da je bila prisutna na ekshumaciji i obdukciji na mjesnom groblju u R. općina K. i između ostalog da su ekshumirali tri ženske osobe i to R. F., A. R., R. H. te je u konkretnom slučaju vještak potvrdio da je kod R. F. nastupila nasilna smrt usljed povrede grudne duplje iz ispaljenog vatrenog oružja, da je kod A. R. nastupila nasilna smrt usljed povrede glave i desne grudne duplje i to neposredno iz ispaljenog vatrenog oružja te da je kod R. H. nastupila nasilna smrt usljed povrede lijeve grudne duplje nanesene iz ispaljenog vatrenog oružja te je vještak u potpunosti ostao kod svog nalaza datog tokom ekshumacije.

Na glavnom pretresu saslušani su neposredno vještaci Popović Željko i Marić Milko i to tako što su isti vještaci vršili vještačenje po zahtjevu Stanice javne bezbjednosti K., prezentiran im je isti zahtjev i isti potvrđuju da se radi o navedenom

zahtjevu temeljem kojeg su vršili vještačenje vatrenog oružja i spornih čahura i to da se navedeni vještaci očituju da li dostavljene sporne čahure koje su nađene na licu mjesta potiču od oružja koje im je dostavljeno te su oni preuzeli automatsku pušku broj 308038 AP cal. 7,62 mm, utvrdili da se radi o ispravnoj pušci, zatim da su pregledali 26 čahura, uporedili ih sa čahurama koje su dobili probnim pucanjem i utvrdili da svih 26 spornih čahura potiču od metaka ispaljenih iz ove automatske puške i to potvrđuje 100% nalaz. Vještacima je prezentiran nalaz koji su oni dostavili Policijskoj stanici K. i dostavili su komplet materijal koji su dobili te vještaci potvrđuju da je to upravo taj nalaz koji su oni sačinili s tim da vještaci pojašnjavaju da na poseban upit branioca da se u nalazu nalazi i automatska puška fabrički broj 453577 da je to isključivo štamparska greška te da je upravo puška broj 308038 bila predmet vještačenja, da su upravo iz te puške vršili probna opaljenja i na osnovu toga vršili poređenje sa spornim čahurama te da je broj puške na koju se poziva branilac isključivo štamparska greška.

Svjedok D. S. u svom iskazu na glavnom pretresu od 14.09.2012.godine potvrđuje da je ona poznavala optuženog Lavrnić Ratka, da se isti tokom rata družio sa G. A. te da je isti tokom rata G. A. koji je ostao bez roditelja pomagao u njegovom životu pošto je A. bio maloljetan a potvrđuje da je optuženi Lavrnić Ratko bio u jako dobrim odnosima i sa njom da je istoj pomagao, da je bio korektan komšija, da im je tokom rata donosio brašno i drugu hranu, vozio im drva i slično te da je njegov odnos prema njima u to vrijeme bio izuzetno korektan i pošten.

Svjedok T. N. na glavnom pretresu od 14.09.2012.godine je iskazao da on poznaje optuženog Lavrnić Ratka jer su im kuće udaljene neka 3-4 km te da se tokom rata susretao sa Lavrnić Ratkom te svjedok ističe da je jedne prilike Lavrnić Ratko došao do njihove kuće te da je on čuo da je Lavrnić Ratko ubio navedene žene međutim da se to pričalo u selu R. te jednom prilikom da su se nakon ubistva žena u mjestu R. Lavrnić Ratko dolazio kod njihove kuće nudio neke stvari kao što su šporet, mašina za veš ili slično na prodaju te da je tom prilikom kroz priču o ubijenim ženama u mjestu R. Ratko rekao da je on iz puške ubio jednu ženu tj.H. a kada ga je on pitao zašto je to učinio a se isti samo osmjehnuo i mahnuo rukom i nije dao nikakav odgovor.

Svjedok L. M. na glavnom pretresu od 19.10.2012.godine potvrđuje da je ona supruga optuženog Lavrnić Ratka te kritični događaj povezuje sa događajem koji se njima desio u porodici tako što je ona kao supruga od optuženog bila upoznata da je 09.januara 1993.godine njen suprug Lavrnić Ratko bio prisilno mobilisan tj. odveden na ratište te da je ona to saznala na osnovu pisma koje je on njoj ostavio a isti događaj je dobro zapamtila jer je ona nakon dan ili dva od kad je njen suprug Lavrnić Ratko prisilno mobilisan imala spontani pobačaj tako da je odvezena u bolnicu u Banja Luku gdje je bila 15 dana na liječenju po povratku kući da nije zatekla svog supruga tek nakon nekih 10-tak dana da se isti vratio kući te da joj je rekao da je bio na ratištu u B. i u Z..

Svjedok J. M. potvrđuje u svom iskazu datom na glavnom pretresu od 19.10.2012.godine da je on poznao Ratka te da je krajem 1992.godine i početkom 1993.godine bio na ratištu na području Bihaća a zatim cijeli januar bio na ratištu na

području M. općina Z. te da je u to vrijeme na ratištu bio i Lavrnić Ratko koji im je dostavljao hranu i slično.

Svjedok P. Z. u svom iskazu na glavnom pretresu od 19.10.2012.godine potvrđuje da poznaje optuženog Lavrnić Ratka, da mu je poznato da je Lavrnić Ratko krajem decembra 1992.godine i početkom januara 1993.godine bio na ratištu u B. gdje ga je on viđao, a da li je bio na ratištu u Z. njemu nije poznato.

Svjedok K. T. na glavnom pretresu od 19.12.2012.godine potvrđuje da mu je poznato da je Lavrnić Ratko krajem 1992.godine i početkom 1993.godine bio na ratištu i to na području B. a potom da je bio na ratištu i na području Z..

Optuženi u svom iskazu datom u svojstvu svjedoka ističe da on nije kritičnog dana kako mu se to stavlja na teret uopće bio u K. niti je pucao niti je bilo kad dužio automatsku pušku. Potvrđuje da je krajem decembra mjeseca 1992.godine i početkom januara 1993.godine bio na ratištu u B. a zatim da je ponovo prisilno mobilisan u januaru mjesecu 1993.godine i odveden na ratište u M. kod Z. gdje je bio više od 20 dana, nije mogao pobjeći sa navedenog područja jer je bilo jako daleko te je uspio se vratiti tako što je ušao u autobus sa vojnicima iz S. M. i nekako došao do K..

Iz navedenih dokaza je sasvim pouzdano utvrđeno da je dana 10.02.1993.godine u zaseoku R. općina K. došlo do pucanja iz automatske puške i to u pravcu R. F. koja se nalazila ispred kuće Č. E. a zatim u pravcu prozora prostorije u kojoj su sjedili R. F., R. H., A. R. i Č. E. koji su pogođeni usljed navedenog pucanja te R. F., R. H. i A. R. usljed zadobijenih povreda su podlegle a Č. E. zadobio teške tjelesne povrede.

Prilikom donošenja ove presude ovaj sud je u cijelosti prihvatio nalaz, mišljenje i iskaz vještaka medicinske struke dr.Mešić Pašalić Samire u pogledu kvalifikacije tjelesnih ozljeda kod oštećenih i uzroka nastupanja njihove smrti, a stranke i branilac optuženog nisu prigovarale ovom vještačenju, tako da ni na koji način nije dovedena u sumnju vjerodostojnost, istinitost nalaz i mišljenja navedenog vještaka a pored toga izvršen je uvid u izvod iz matične knjige umrlih te je isti nalaz cijenjen i u odnosu na iskaze saslušanih svjedoka.

Sud je također prihvatio kao valjane, istinite i zakonite sve materijalne dokaze koje je optužba izvela u toku glavnog pretresa a također koje je izvela i odbrana tokom glavnog pretresa i njihov sadržaj u toku postupka od strane optuženog, njegovog branioca i kantonalnog tužioca nisu osporavani niti na bilo koji način dovedeni u sumnju.

Budući da u toku postupka optužba svojim izvedenim dokazima nije uspjela dokazati krivično pravne radnje i krivično djelo za koje se optuženi tereti, tako da je ovaj sud optuženog oslobodio od optužbe uz primjenu načela in dubio pro reo iz člana 3. ZKP FBiH. Naime, zbog primjene načela in dubio pro rea činjenice koje idu na teret optuženog moraju biti sa sigurnošću utvrđene, za razliku od činjenica koje idu u korist optuženog, a koje se uzimaju za utvrđene čak i onda kad su one samo vjerovatne, tj. kad postoji sumnja u njihovo postojanje. Ovakvo stanovište zauzeo je i Ustavni sud Bosne i

Hercegovine u svojoj odluci broj AP-661/04 od 22.04.2005.godine. prema odredbi iz člana 3. stav 2. ZKP FBiH „sumnju u pogledu postojanja činjenica koje čine obilježja krivičnog djela ili o kojima ovisi primjena neke odredbe krivičnog zakonodavstva sud rješava presudom na način koji je povoljniji za optuženog“, a što je u konkretnom slučaju i pri ocjeni izvedenih dokaza primijenio i ovaj sud.

Prema odredbi iz člana 3. stav 1. ZKP . i odredbi člana 6. stav 2. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda „svako koje optužen za krivično djelo smatra se nevinim dok se njegova krivica po zakonu ne dokaže“, dok prema odredbi iz člana 15. ZKP FBiH „sud, tužitelj i drugi organi koji učestvuju u postupku dužni su s jednakom pažnjom da ispituju i utvrđuju kako činjenice koje terete osumnjičenog tj. optuženog tako i one koje im idu u korist“.

Imajući u vidu naprijed izloženo i općenito uzevši nužno je naglasiti, da se uvijek, prvenstveno mora najprije pretpostaviti nevinost optuženog bez bilo kakvih preduvjerenja te da ga sud može jedino osuditi na temelju dokaza iznesenih tokom suđenja. Dakle, ne smije se početi od nekog preduvjerenja da je optuženi kriv, pri čemu se primjenjuje temeljni pravni postulat, a to je, da je teret dokazivanja na tužitelju i da svaka dilema koja se pojavi mora ići u korist optuženog. Dakle, svaka situacija u kojoj se javlja najmanja sumnja u pogledu činjenica u odnosu na dokazanost ili nedokazanost određenih okolnosti, ili se pojave sumnje u pogledu činjenica koje čine obilježje krivičnog djela ili o kojima ovisi primjena neke odredbe krivičnog zakonodavstva, primjenom načela in dubio pro reo, to mora ići u prilog optuženog i sve to sud rješava presudom na način koji je povoljniji za optuženog. Propuštanje suda da postupi na ovakav način značilo bi postojanje preduvjerenja da je optuženi kriv, što bi pretpostavljalo kršenje odredbi iz člana 3. ZKP FBiH. Nužno je, prema tome, eliminirati sva preduvjerenja i kod donošenja odluke rukovoditi se isk.ivo činjenicama utvrđenim na glavnom pretresu.

Imajući u vidu navedeno u odnosu na konkretni slučaj, dakle ne smije se početi od pretpostavke i zaključka da je optuženi kritičnog dana naoružan automatskom puškom cal. 7,62 mm fabrički broj 308038, došao pred kuću Ć. E. gdje se te večeri okupilo više civila među kojima sestre R. H. i F., Ć. E., njegova supruga S., A. R., Č. N. i S. I. te da je upravo optuženi u namjeri da ih liši života iz automatske puške rafalno ispalio više metaka u pravcu R. F. a zatim prema prozoru prostorije u kojoj su se nalazili ostali te da je upravo na ovakav način i ovakvim postupanjem optuženog R. F. zadobila povrede, R. H. zadobila povrede, A. R. zadobila povrede usljed kojih su umrle a Ć. E. zadobio povrede usljed kojih je zadobio tešku tjelesnu povredu. Naprotiv, tužilaštvo je u obavezi da dokaže i to izvan svake razumne sumnje da je optuženi počinio opisane radnje koje mu optužnica stavlja na teret a usljed kojih je kod oštećenih nastupila smrt. Zbog toga se, kao temeljno poštivanje kako zakonskih propisa tako i prava optuženog, treba sumnjati u tvrdnje optužnice odnosno mora se ispitivati da li je smrt kod oštećenih eventualno nastupila usljed djelovanja i postupanja neke druge osobe a ne od strane optuženog pri čemu tužilaštvo mora dokazati i to bez ikakve sumnje da je smrt oštećenih nastupila upravo radnjama optuženog a ne nekog drugog lica i to upravo onako kako se to optužnicom prikazuje i tvrdi. Dakle, sud mora biti siguran da je optuženi počinio opisane

radnje za koje se optužuje usljed kojih radnji je kod oštećenih R. F., R. H. i A. R. nastupila smrt, na način kako to optužnica tvrdi.

Cijeneći brižljivo iskaz optuženog dat u svojstvu svjedoka i sve dokaze koji su izvedeni na glavnom pretresu kako pojedinačno tako i u njihovoj međusobnoj vezi, posebn dovodeći u vezu iskaz optuženog sa saslušanim svjedocima, javlja se čitav niz objektivnih i realnih sumnji koje ozbiljno dovode u pitanje navode optužbe u konkretnom slučaju da je muška osoba kojoj je Č. S. čula glas upravo Lavrnić Ratko, javlja se čitav niz sumnji da je osoba koju su policajci sreli na dijelu puta krećući se prema mjestu događaja i koja je preskočila navedeni zidić upravo osoba Lavrnić Ratko, javlja se čitav niz sumnji u priče i komentare u selu da je osoba koja je izvršila pucanje upravo osoba Lavrnić Ratko te javlja se niz sumnji u pogledu iskaza T. N. da bi upravo optuženi njemu u njegovom dvorištu priznao da je on kritične večeri pucao u pravcu kuće C. E. i da je on upravo taj koji je ubio one žene. Javlja se čitav niz sumnji u pogledu činjenice da je optuženi Lavrnić Ratko imao kod sebe automatsku pušku i na kraju javlja se čitav niz sumnji u pogledu oduzimanja automatske puške upravo od Lavrnić Ratka koja puška je bila predmet vještačenja i utvrđivanja spornih čahura pronađenih na licu mjesta tj. da li iste čahure potječu iz ispaljenih metaka iz navedene automatske puške serijskog broja 308038 kako je to naznačeno u samoj optužnici. Tužitelj je u obavezi da dokaže i to izvan svake razumne sumnje da je optuženi počinio te radnje i usljed istih kod oštećenih nastupila smrt, te kao temeljno poštivanje zakonskih propisa i prava optuženog treba sumnjati u tvrdnje optužnice u tom dijelu. Sud mora biti siguran da je upravo Lavrnić Ratko tj. optuženi u konkretnom slučaju na štetu oštećenih počinio opisane radnje za koje se optužuje pri čemu se s apsolutnom sigurnošću mora isključiti najmanja sumnja da je možda neko drugi to počinio na način kako je to opisano u optužnici.

Iz svih tih razloga ovaj sud nalazi, da nije dokazano da je optuženi na štetu R. F., R. H. i A. R. i u konačnici i Č. E. učinio krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. preuzetog KZ SFRJ, stoga na osnovu člana 299. tačka c) ZKP FBiH sud je donio presudu kojom se optuženi Lavrnić Ratko oslobađa od optužbe da je učinio navedeno krivično djelo.

S obzirom na ovakav ishod postupka na osnovu odredbe iz člana 203. stav 1. ZKP FBiH optuženi se oslobađa plaćanja troškova ovog krivičnog postupka i isti padaju na teret budžetskih sredstava suda s tim da su porodice poginulih na osnovu odredbe iz člana 212. stav 4. ZKP FBiH sa imovinsko pravnim zahtjevom upućene na građansku parnicu.

ZAPISNIČAR
Rahmanović Senida

PREDSJEDNIK VIJEĆA
Kapić Reuf

PRAVNA POUKA:

Protiv ove presude dozvoljena je žalba Vrhovnom sudu FBiH Sarajevo koja se podnosi putem ovog suda u roku od 15 dana po prijemu prijepisa presude u dovoljnom broju primjeraka. Oštećeni ovu presudu mogu pobijati samo zbog odluke o troškovima krivičnog postupka i o imovinsko pravnom zahtjevu.